

Prof. Dr. Orhan Bilgin'in Hayatı

SEBAHAT DENİZ

Prof. Dr. Orhan BİLGİN, 28 Ağustos 1941 tarihinde Rize'nin Çayeli kazasının Büyükköy beldesinde dünyaya gelmiştir. Dört erkek üç kız olmak üzere yedi çocuklu Bilgin ailesinin altıncı çocuğu olarak doğmuştur. Ailenin beşinci çocuğu olan Müzeyyen Metinođlu ile ikiz olarak dünyaya gelmiştir. Diđer çocuklar Arif Şevket Bilgin (d.1924), Mehmet Şinasi Bilgin (d.1928-ö.1991), Güzide Çelik (d.1936), Necdet Bilgin (d.1939), Nezahat Demir (d.1944)'dir. Aile olarak Oğuzların Bayat boyunun Selmanlı kabilesine bağlı olan Delihasan sülalesinin Saloğulları (Salihoğulları) koluna mensuptur. Babası, maliye tahsildarı Mustafa Bey'dir. Babasının babası olan dedesi Arif Onbaşı, 1905 yılında Yemen İsyanı'nı bastırmak üzere askere celbedilmiş ve Yemen'in Hudeyde Limanı'na çıktıktan sonra yaya olara San'a'ya giderken çölde vefat etmiştir. Annesi Asiye Hanım, Sođuksu (Sosi) mahallesinden Sofuoğulları (Öztürkler) diye bilinen akrabadan Şehit Mehmet'in kızıdır. Annesinin babası olan dedesi 1916 yılında Ruslarla çarpışırken şehit düşmüştür. Kabri Artvin'in Borçka kazasının Muratlı beldesine yakın Karşıköy'dedir. Orhan Bilgin'in her vesileyle gerek babasının ve gerekse kardeşleriyle birlikte kendisinin yetişmesinde müstesna bir yeri olduğunu belirttiği babaannesi Ayşe Hanım, Armutlu köyündeki Hacıoğulları akrabasından Hacı Arif Bey'in kızıdır. Anneannesi ise Armutlu köyündeki Saroğulları akrabasındandır.

* Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul (sebahat@marmara.edu.tr).

1948 yılında Karşıköy'ün ilkokulunda başladığı ilköğrenimini 1953 yılında bitirmiştir. Ardından 1 yıl köy camiinde halk tarafından sevilen ve sayılan İba Hoca'nın nezaretinde dini bilgilerini geliştirmiştir. 1954 yılında kaydolduğu Çayeli Ortaokulu'ndan, çok başarılı bir öğretim sürecinden sonra 1957 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl İstanbul Beyoğlu Atatürk Erkek Lisesi'nde başladığı lise öğrenimini 1961 yılında tamamlamıştır. Akabinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'nün imtihanlarını birincilikle kazanarak yüksek öğrenime adım atmıştır. Arap-Fars Filolojisi yanısıra Türkoloji Bölümü'nden de sertifika alarak 1965 yılında Üniversiteden mezun olmuştur.

Mezuniyetinin hemen ardından Maarif Bakanlığı'nın açmış olduğu burs imtihanını kazanarak 1966 yılının mart ayında bir yıllığına İran'a gitmiştir. Tahran Üniversitesi'nde hem alanıyla ilgili araştırmalarda bulunmuş hem de Fars dili ve edebiyatındaki bilgi ve müktesebatını geliştirmiştir.

Müteakip senenin Mart ayında, yine burslu olarak İngiltere'ye gitmiştir. Londra'da 9 aylık bir lisan eğitiminden sonra master ve doktora yapmak üzere Oxford Üniversitesi'ne kaydolmuştur. 1968-1969 yıllarında masterını tamamlamış ve doktora programına başlamıştır. Ancak 1971 yılında askerliğini yapmak üzere Milli Savunma Bakanlığı tarafından Türkiye'ye geri çağrıldığı için doktora programını bitiremeden 1972 yılında Türkiye'ye dönmek zorunda kalmıştır. 1973-1974 yılları arasında askerliğini yedek subay olarak yapmıştır.

1978 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde doktora başlanmış ve hazırladığı "Nizârî-i Kuhistânî: Hayatı, Eserleri ve Kasideleriyle Sefernâmesi'nin Edisyon Kritiği" başlıklı tezini tamamlayarak 1980 yılında doktor unvanını almıştır.

29 Eylül 1980'de Belma Bahar Hanım'la evlenmiştir. Aynı yılın Kasım ayında Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü'ne öğretim görevlisi olarak atanmıştır. Böylece akademik hayata da adım atmıştır. 11 Temmuz 1981 yılında ilk çocuğu, oğlu Korkutalp dünyaya gelmiştir. 1 Ocak 1983 yılında, öğretim üyesi sıfatıyla Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne geçmiştir. 28 Haziran 1985 yılında ikinci çocuğu, kızı Elif doğmuştur. Aynı yerde 1986 yılında Klasik Türk Edebiyatı ala-

nında doçentlik ve 1992 yılında da profesörlük payesini elde etmiştir. 1994-2007 yılları arasında mensubu olduğu bölümün Bölüm Başkanlığı görevini yürütmüştür.

2007-2008 yılları arasında Kırgızistan Manas Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulunmuştur. Aynı zamanda Manas Üniversitesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanlığı'nı da sürdürmüştür.

Prof. Dr. Orhan BİLGİN, 28.08.2008 tarihinde yaş haddinden emekli olarak Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ndeki görevini tamamlamış ancak, birkaç dönem daha aynı üniversitenin Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Yüksek Lisans ve Doktora dersleri vermeye devam etmiştir.

Akademik hayatı boyunca yurt içinde ve yurt dışında pek çok kongre, konferans, sempozyum ve panele katılmıştır.

2010 yılında 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde göreve başlayan Prof. Dr. Orhan BİLGİN, halen buradaki görevine devam etmekte olup aynı zamanda Bölüm Başkanlığı görevini de yürütmektedir.